

[Landbrugsministeren.]

der i årenes løb er sket i arbejdernes lønmæssige forhold, findes det rimeligt at tilnærme renten for disse lån til renten på det almindelige lånemarked.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til hurtig og velvillig behandling i folketinget.

Endvidere har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om udlån til yngre landmænd.*

Efter 1967-loven om udlån til yngre landmænd kan der ydes kursudligningslån til landmænd, der for første gang erhverver en landbrugsejendom efter 1. april 1967.

Endvidere kan der i hvert af finansårene 1967-68 og 1968-69 ydes 5 mill. kr. i tilskud til landmænd, der har erhvervet en ejendom i finansårets løb og opfylder de personlige betingelser med hensyn til alder og praktisk og teoretisk landbrugsuddannelse, der er opstillet for at opnå kursudligningslån.

De 2 × 5 mill. kr. fordeles blandt ansøgerne efter forholdet mellem handelsværdierne af de af dem erhvervede ejendomme.

Ved forhandlingerne mellem regeringen og landbruget om forbedring af likviditeten er der opnået enighed om, at der er behov for yderligere støtte til yngre landmænd, idet landmænd, der har nyetableret sig gennem de senere år, har været særlig ramt af vanskeligheder på grund af det høje renteniveau og de høje ejendomspriser med lavere indtægter særlig ved husdyrholdet.

Den foreslåede støtteordning tilgodeser landmænd, der for første gang har overtaget en landbrugsejendom i perioden fra 1. januar 1961 til 31. marts 1968, var under 40 år ved denne ejendoms overtagelse, stadig ejer og driver en landbrugsejendom og har landbrug som hovederhverv.

Når ordningen også dækker en del af perioden for den gældende tilskudsordning, skyldes det dels, at kravet om teoretisk uddannelse har udelukket ikke så få unge landmænd fra tilskud, og dels, at kendskabet til 1967-loven først nu synes at være trængt igennem.

Som det fremgår af lovforslaget, kan man ikke få tilskud både efter den gældende og den foreslåede ordning.

Efter den foreslåede tilskudsordning kan ansøgeren siden nyetableringen have skiftet ejendom, og hvis han stadig har den samme ejendom, har han ofte forbedret den.

Tilskuddet udmåles derfor som en procentsats af den skattemæssige værdi for skatteåret 1968-69 af ansøgerens nuværende landbrugsejendom med tillæg af besætning eksklusive pelsdyr, dog højst af 600.000 kr.

Procentsatsen stiger, jo senere første-gangsetableringen finder sted, idet den for 1961 er 1/2 pct. og derefter gradvis stiger til 1 1/2 pct. i 1967-68.

Det er tanken, at der kun skal være tale om en engangsforanstaltning, og provenukravet kan anslås til mellem 20 og 25 mill. kr.

Idet jeg i øvrigt skal henviser til bemærkningerne til lovforslaget, anbefaler jeg herved lovforslaget til tingets velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Sigs-gaard): Hermed har jeg den ære for folketinget at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af valgretsalderen og myndighedsalderen.*

Angående begrundelsen for forslaget skal jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager det.

Jeg anbefaler forslaget til tingets velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Holger Hansen): Jeg tillader mig herved for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om statslån til haglskaderamte frugtavlere, gartnere og landmænd.*

Ved haglskadekatastrofen natten mellem den 25. og 26. juni 1967 rammes den nordlige del af Falster, Bogø og den vestlige del af Møn af et uvejr, hvis lige vel næppe er set i Danmark i mange år. På mange ejendomme var al vækst totalt ødelagt, og den skade, der opgjordes, var ikke bare for den enkelte skaderamte, men for hele egnen af en sådan størrelsesorden, at man måtte befrygte en økonomisk krise i disse områder.

Heldigvis havde de allerfleste ejendomme forsikret, men alligevel måtte de fleste konstaterer store tab.

Tilbage er en gruppe frugtavlere, gartnere og landmænd, der ikke havde forsikret. For

[Holger Hansen.]

disse har situationen — alt efter skadens omfang på den enkelte ejendom — været vanskelig, ja, for manges vedkommende så alvorlig, at en forbliven på ejendommene må skønnes at være umulig. Endvidere vil det for nogle være umuligt at få sået jorden til i dette forår af mangel på kapital.

Det siger sig selv, at når et helt høstårs indtægt helt eller delvis forsvinder netop i en periode med vanskelige vilkår, så virker katastrofen dobbelt.

Der har siden sommeren 1967 i landbrugsministeriet ligget anmodning om støtte fra disse skaderamte.

Nu foreligger der meddelelse om, at regeringen af principielle grunde ikke ser sig i stand til at yde nogen bistand. Derfor har forslagsstillerne ment det nødvendigt og rigtigt at fremsætte forslaget, som det nu ligger.

Det er ikke forslagsstillernes opfattelse, at dette forslag er den eneste vej til hjælp til de skaderamte. Forslagsstillerne har også drøftet muligheden af statsgaranti for lån, men vi har ment, at dette forslag var den enkleste måde at løse spørgsmålet på, men er naturligvis villige til i det udvalg, vi håber må blive nedsat, at drøfte enhver mulighed, der måtte være for at kunne yde en hjælp, ikke i form af tilskud, men i form af lån — for at kunne udstrække tabet over en årrække.

Vi anmoder om velvillig behandling af dette lovforslag — og hurtig behandling af hensyn til det forestående forårs krav til driftskapital.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om almindelig omsætningsafgift.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 60) findes i tidenden sp. 1012, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 27).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages de 4 følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Tredje behandling af forslag til lov om beregning af almindelig omsætningsafgift af parfumer, toiletmidler m. v.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 61) findes i tidenden sp. 1012, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 27).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om tobaksafgifter.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 62) findes i tidenden sp. 1012, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 27).

Der var stillet 1 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om afgift af spiritus, vin og øl.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 63) findes i tidenden sp. 1012, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 27).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Tredje behandling af forslag til lov om midlertidigt tillæg til folke-, invalide- og enkepensionister samt om midlertidig forhøjelse af grænsen for hjælp til underhold.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 59) findes i tidenden sp. 1012, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 27).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslaget til forslag til lov om ændring af lov om tobaksafgifter sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Lovforslagene som helhed sattes derefter til forhandling.